

Lezing: Openbaringen van Johannes 21: 1-6
Gedicht van Bette Westera: Voornumaals

Inleiding

Is er leven na de dood? Zo ja, hoe ziet dat er dan uit?

De Bijbel zegt er weinig over. Die gaat vooral over het leven vóór de dood, daar gaat het om. Blijkbaar is het niet de bedoeling dat we ons blindstaren op een hiernamaals.

Maar dan, in het allerlaatste bijbelboek, helemaal aan het eind, wordt er een toekomstvisioen geschetst. Het visioen van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Een wereld waarin geen pijn, is, geen verdriet, geen rouw. 'God zal alle tranen van de ogen afwissen'.

Is het dan 'Stil maar wacht maar, alles wordt nieuw'? Of kan er nu al gebouwd worden aan die toekomst?

De Openbaring van Johannes is een geheimzinnig en mystiek boek, vol beeldtaal en symboliek. De schrijver wil duidelijk maken dat de werkelijke macht over de wereld in handen van God en Christus zal blijven. We zijn in goede handen. In leven en in dood.

Voornumaals

Was ik er al voor ik bestond?

Bestond ik al voor ik er was?

Ik loop een poos op aarde rond
en eindig als een hoopje as
of als gebeente in de grond.

Dan keer ik weer naar waar ik was,
terug naar waar ik mij bevond
voor het gevoel dat ik bestond
en iemand werd of iemand was.

Overweging

Mensen van God,

Wat er gebeurt nadat je sterft is en blijft een grote vraag voor mensen.

In alle eeuwen dat de mensheid bestaat heeft die vraag een rol gespeeld. Wat gebeurt er als je je laatste adem uitblaast?

Is dan alles afgelopen?

Blijft er toch iets bestaan van de mens die geleefd heeft?

Maakt de ziel een reis?

Word je gereïncarneerd in een ander leven,

leef je op deze manier door in verschillende gedaanten in verschillende tijden?

In het boek Doodgewoon filosofeert Bette ook over deze vragen, we hebben dat net kunnen horen in het gedicht Voornumaals.

Over de vraag of je er al altijd bent geweest, een prachtig beeld van een opgenomen zijn in een geheel, waar je niet uitvalt.

Soms kunnen kinderen en ook ouderen iets meekrijgen van de ervaringen die anderen hebben wanneer ze aan de rand hebben gestaan van een ander leven, of een andere manier van zijn.

Zo wordt het verwoord in het gedicht 'Een poosje dood':

Een poosje dood

Mijn oma is een poosje dood geweest.
Ze kon haar eigen lichaam stil zien liggen op de grond.
Ze zweefde weg en zag nog net de buurvrouw die haar vond.
Mijn oma is een poosje dood geweest.

Ze zweefde door een tunnel naar het licht.
Het was een fijn gevoel om naar die lichte plek te zweven.
Ze zweefde door een tunnel naar een nieuw en lichter leven.
Een lange, zwarte tunnel naar het licht.

Ze was er haast, ze wilde niet terug.
Het einde van de tunnel, met het licht, kwam dichterbij.
Toen sloeg ze in het ziekenhuis naar ogen op en zei:
'Ik was er haast. Ik wilde niet terug.'

Nu zit ze weer te lezen in haar stoel.
Nu leeft ze weer. Ze zag het licht, maar moest nog even wachten.
Heel even dood - ik vind het een bijzondere gedachte.
Nu zit ze weer springlevend in haar stoel.

Een glimp van een ander leven, van een gevoel: alles is goed.
Wanneer je je voorstelt wat de hemel zou kunnen zijn, dan vielen in onze voorbereidingsgroep deze woorden.

Alles valt samen, alles klopt
woorden als balans, harmonie, vrede.
Ingebed zijn in iets groters, onderdeel te blijven van een geheel.
Je verbonden blijven voelen.
Daartoe over te gaan heeft te maken met loslaten, met overgave, met vertrouwen.
Zo kun je denken over je eigen dood, maar ook als je nadenkt over de ander die is gestorven: geborgen in Gods hand, omvat door liefdevolle armen. Wetend: met hem of haar is alles goed.

Ook in het boek Doodgewoon kijken we mee met een kind wanneer zij nadenkt over wat de hemel zou kunnen zijn, het gedicht met de gelijknamige titel Hemel:

Hemel

Kan het bestaan dat ergens, achter al die witte wolken,
een hemel is waar iedereen naartoe gaat na de dood?

Waar heggenmussen kwetteren, waar koele beekjes kolken,
waar boterbloemen bloeien langs de oevers van een sloot?

Kan het bestaan dat doden daar gewoon weer verder leven?
En is het waar wat opa zegt; dat oma daar nu is?
Zou oma wel om beekjes en om boterbloemen geven?
En voelt ze in de wolken wel hoe iedereen haar mist?

Wat moet ze er? Wat doet ze er? Wat heeft ze er te zoeken?
Ze las de hele dag, maar is er lezen na de dood?
Bestaat er ook een hemelbieb met groteletterboeken?
Heeft iedereen er kleren aan? Is iedereen er bloot?

En straks, als opa doodgaat, komt hij dan oma weer tegen?
Maar opa gaat nog lang niet dood, hij is nog kernegezond.
Hij heeft voor zijn verjaardag nog een nieuwe knie gekregen.
Hij staat met allebei zijn benen stevig op de grond.

Heerlijk concreet, een mooi beeld; dat de doden als levenden doen waar ze van genieten,
een goed leven vol liefde.
Eigenlijk op een bepaalde manier ook zo concreet als wat we lezen in het boek
Openbaringen. Het boek dat in beelden spreekt en op een bepaalde manier concreet is:
Het zien van een stad, het nieuwe Jeruzalem, mooi en stralend en dan weer in een ander
beeld: als een bruid die zich mooi maakt voor degene met wie ze trouwt.
De belofte dat God woont bij de mensen en dat God de tranen zal drogen, dat er geen
verdriet zal zijn, geen pijn, geen rouw, dat alles is voorbij.

Deze belofte, dit visioen, kan rust geven, eens is alle ellende voorbij. Zeker als je dagelijks
de pijn voelt en het moeilijk vindt om daarmee te leven, kan dat perspectief bieden.
Hopelijk niet als een doekje voor het bloeden of als een uitdrukking van dat het leven hier
op aarde niet de moeite waard zou zijn of dat alles in je leven alleen gericht moet zijn op
wat hierna komt.
Die laatste gedachte kan soms heel beklemmend zijn en speelt in geloofsovertuigingen
nogal eens een rol: dat je hier op aarde alles goed moet doen, omdat je anders niet in de
hemel komt. Dat je eens, aan de hemelpoort je moet verantwoorden ten aanzien van alles
wat je gedaan en gedacht hebt en daarop beoordeeld zal worden.

In Openbaringen hoort de schrijver God zeggen: Ik maak alles nieuw!

Die nieuwe hemel en de nieuwe aarde, daar leven we als gelovige mensen naar toe. We
leggen het daarmee in de handen van de Eeuwige. Niet als een 'Stil, maar, wacht maar,
alles wordt nieuw'.

Juist in de verwachting van en het vertrouwen op de Eeuwige kunnen we hier in dit leven
op deze aarde, in een gebroken wereld, tekenen oprichten die vooruitwijzen naar die
belofte.

Door nu te troosten, tranen te drogen.
Door te luisteren naar wat anderen beweegt.
Door te vechten voor recht en vrede en daar zelf uit te leven, al gaat dat met vallen en
opstaan.

Samen met een paar jongeren uit Leefgemeenschap Eau de Gracht en de EUG ben ik afgelopen dinsdag naar Den Haag geweest om daar een paar uur mee te bidden in de Bethel.

Vanuit het vertrouwen dat we al deze dingen bij God neer kunnen leggen, maar ook onszelf verbinden met dat wat mensen aangedaan wordt en daar op onze eigen manier verzet tegen plegen.

We zongen daar het lied: 'The Lord hears the cry of the poor. Blessed be the Lord.'
'De Eeuwige hoort het schreeuwen van de armen, God zij geprezen.'

Zo blijven we ook bidden, het gebed dat elke keer weer klinkt waarin we die belofte ons telkens weer opnieuw te binnen bidden, sprekend en zingend.

Zo moge het zijn.

Na de overweging werd gezongen: Onze vader verborgen